У глибині двору бовваніла здорова клуня. Лайошка захоплено розповідав, нібито в солом'яній стрісі стільки горобиних гнізд, що за годину можна надрати до двадцяти горобенят.

— Можна і тридцять, навіть сто! — поважно відказав Банді на братові слова. Адже Лайошка похвалявся цим перед Бешке. А Бешке, слухаючи розмову хлопців про їх небезпечні витівки, аж трусилась зі страху.

— Бешке, а ти не хочеш піти з нами по горобців? — спитав Лайошка, що й сам був не більший за Бешке, однак дуже хизувався своєю сміливістю.

Бешке відкопилила губу й задумалася.

— Ні! — промовила твердо.

— А так легко тепер забратися туди! Учора завезли сіно, і по ньому дуже зручно вилізти нагору.

Бешке з острахом і захопленням подивилась на свого говіркого братика й завагалася. Щиро кажучи, її завжди вабили хлоп'ячі розваги, та коли бачила, що вони небезпечні, відступала.

— Можна вибратися нагору котячись! — знов вигукнув Лайошка.— Котячись по сіні!

Бешке недовірливо глянула на брата. Вона знала, що котитися можна тільки вниз. Чи можна й угору котитися,— не пробувала ще.

— Підеш з нами? — спитав рішуче Банді.

— Та ходи ж... Ну... Не бійся...— підбадьорював її Лайошка.

— Гаразд,—Бешке схвально кивнула русявою голівкою.

Вони подалися на задвір'я до здорової клуні, що, на думку Лайошки, нагадувала рицарський замок.

Банді не любив багато говорити і відразу плигнув у сіно. Лайошка, а за ним і Бешке теж вибралися на низький сволок клуні й спустилися вниз. Вони попадали на м'яке, пружне і запашне сіно.

Боязка Бешке дуже дзвінко й весело сміялася. "Ой, таки гарно! Просто чудово! Що й казати, розумні ті хлопці!"

Дівчинка швидко підвелася й, заходячись сміхом, знов полізла вгору.

— Не роззявляй рота! —весело гукав до неї Лайошка.— Наберешся повно пороху!

Бешке враз закрила рота і відчула, що й справді в горлі у неї — пилюка. Та це можна було терпіти. Вона ще й очі заплющила і навпомацки видиралася на похилу гору сіна. Раз у раз падала на живіт і знов підводилася. Іноді гепалася навмисне, бо дуже гарно було качатись у м'якому запашному сіні.

Раптом дівчинці щось навернулось на думку— зупинилась і, протираючи запорошені очі, оглянулася. Диви, як високо вилізла! Майже під самісіньку стріху. Внизу посеред клуні греблися кури. Та вони здавалися вже такими маленькими, як голуби або курчата.

Обидва хлопці весело зиркали з-під стріхи на дівчинку.

— Правда, тут гарно? — спитав Лайошка.

— Авжеж! — вигукнула Бешке та й полізла далі, але в ту ж мить упала і покотилася.

Хлопці реготалися.

— Правда, що тут котячись можна вибратись нагору? — гукав Лайошка.— Правда, що гарно?

В очі й рот Бешке набилося повну пороху. Мало не заплакала, так перелякалася. Коли ж помітила, що хлопці регочуться, то й собі засміялася і сказала:

— А гарно!

Нарешті Бешке викопичилася наверх.

— Ну, Бешке, тепер трохи віддихни. Сядь собі на сволок,— поблажливо мовив Лайошка. Він мав за обов'язок піклуватися Бешке.

Дівчинка сіла. Їй було дуже жарко, обличчя палало, вона засапалася.

— Ой, як тут добре! — вигукнула захоплено.

З-під її ніг сінна гора схилом спадала далеко вниз. Тут, нагорі, було зовсім темно, і якось дивно пахло, і чудно було бачити, що внизу на середину клуні світить сонце. Кури, що греблися, здавались малими, як горобці.

— А де ж ті горобенята? — насмішкувато спитала Бешке Лайошку.

— Держи подолок! — гукнув Банді, і за мить дівчинка вже тримала на колінах голе горобенятко. Потім упало друге, третє...

— Ой, які гарненькі! — вищала Бешке й боялася доторкнутися до них.

Троєчко малюсеньких писклят заворушилося в поділку. Бешке дивилася на них з острахом, наче на жабенят.

— Не бійся! — сказав Лайошка.— Візьми їх у руки!

І він взяв у жменю відразу всіх трьох. Потряс ними в пригорщах, як звикли трясти камінцями, і знов поклав.

Бешке почала лепетати до пташенят, пестити їх, ледь-ледь торкаючись пучками.

— Де ви зараз? — озивалася до них, як дівчатка звикли жебоніти до ляльки.— Де? У добрих людей? В руках Бешке? Мої малесенькі! Ну, не бійтесь, дурненькі, ніхто вас не зачепить. Ой ні, не зачепить!

— Бачиш, який жовтий в них рот? — озвався Лайошка.— Дивись-но! У кожного крайчик дзьоба жовтий.

— Не смійся з них! — одхилила Бешке хлопцеву руку.— Не треба чіпати бідненьких.

— Держи фартух! — знов скрикнув зверху Банді.

Бешке глянула на хлопця — і раз, два, три... Ще трійко голопуцьків злетіли їй у фартух. Банді скидав їх обережно, наче груші, щоб не розчавити.

— Не кидай бідолашних! — сварилася на нього Бешке і взяла шістьох тремтливих, оглушених горобчиків у платтячко, щоб зігріти їх. — Вибери і принеси сюди!

— Буду я з ними панькатися! — мовив Банді зневажливо і, як вивірка, став видиратися вгору по кроквині.

— Забери їх, Лайошку. Не треба кидати малих горобчиків. У них такі слабенькі кісточки, можуть легко поламатися.

Лайош — хлопчина добросердий, він теж був такої думки, що кістки крихітних горобчиків можуть легко поламатися. Лайошка подався до Банді й двох маленят приніс у руках.

— Ось так! — Бешке перебрала від хлопця пташенят. — Треба гарно поводитися з моїми золотенькими і дорогенькими горобчиками. Я їх не покину. Правда, золотко, тітка Бешке не покине вас?!

— Тітка Бешке! — глузливо вигукнув Лайошка.— Яка з тебе тітка оцим голопуцькам?

Зненацька від бантини, з найвищого кутка, почувся придушений регіт. Банді сміявся, аж заходився. Тримаючись руками й ногами за лати під покрівлею, він повис, наче тихохід, що живе в пралісі.

— Тітка Бешке! — озвався знов Лайошка.

— А що в тім смішного?—обурювалася Бешке.

Га-ах! Банді раптом гепнувся з висоти.

Бешке перелякалася. Та Банді враз засміявся.

Поважний школяр так реготав, качаючись у сіні, що аж звивався і вищав.

— Тітка Бешке! — нарешті змігся він на слово.— Гороб'яча тітка!

— Аякже! А ви — дядьки.

— Я — ні! — заперечили водночас обидва хлопці.

Банді далі лежав на сіні. Коли перестав сміятися, то засвистів: "Любив би я золотою рибонькою стати!.."

— А що тепер їм робитимемо? — спитала Бешке.

— Понесемо кухарці,— вихопився Лайошка.— Нехай приготує з них гороб'ячу печеню.

— Гороб'ячу печеню! — обурено проказала Бешке.— Саме її зготує тобі Каті! Ще б пак! Такої страви нема навіть у куховарській книжці.

— Дарма,— сказав Лайошка,— аби в тарілці була.

На це Банді знов голосно засміявся.

— Не дам кривдити моїх горобчиків! Нізащо!

— Тоді нехай поласує ними Бодрі.

— Ой! — скрикнула Бешке.— Собаці? Моїх горобчиків?

— Тоді я рогаткою вистрелю їх у небо,— дражнив Банді дівчинку.

— Ще чого захотів! Не дам знущатися з них! Як було б вам, коли б одного дня прийшло троє велетнів і половили нас — сягнули б у вікно рукою, витягли, потім шпурнули дівчині до рук, а згодом заходились би смажити печеню з тебе, Лайошко...

— З тебе теж, Бешке...

Бешке сполотніла на виду.

— Що б сказала на це наша мама?

Мовчали.

— А ваша мамуся, горобчики, що скаже, коли прилетить додому і не знайде вас у гнізді...

Діти довго не озивалися. Раптом Бешке заплакала.

— Таж у цих писклят і матері нема,— сказав підбадьорливо Лайошка.

— А чому б не було?

— Горобець з яєчка вилуплюється, — доводив Лайошка.

— Ну й що ж?

— Отже, є тільки квочка. Хіба квочка помітить, що загубилося курчатко?

На це Бешке не знала, що відповісти. Але і в Банді ворухнувся жаль у серці, дарма що він уже ходить до першого класу гімназії. І хоча йому кортіло захистити право видирати горобців, та, перемігшися, він заявив:

— І в горобця є мати!

— Правда, що є? — зраділа Бешке.

Знов примовкли. Бешке копилила губу.

— Що скаже їхня мати, як вернеться додому?

Ніхто не озивався. Приголомшений Лайошка лупав очима. Відколи дізнався, що і горобці мають матір, чувся дуже дивно. Його мучило сумління. Банді стиха насвистував: "На березі Балатону дівчинонька плаче..."

— Банді! — боязко мовила Бешке.

— Ну! — грубо відізвався Банді, бо з голосу Бешке догадався, що черга прийшла на щось зворушливе.

— Бандіку, поклади їх назад...

Банді мовчки глянув на засновану павутинням солому, де були гороб'ячі гнізда.

— Бандіку, поклади назад бідненьких... Хай будуть з матір'ю!

Банді не міг терпіти, коли Бешке розчулювалася. Він не полюбляв цих дівчачих витребеньок. Аби обійтися без зайвих розмов, він встав і сказав:

— Давай їх сюди!

Банді видряпався туди, звідки допіру зліз. Бешке й Лайошка подавали йому писклят, кожне окремо, і пильно стежили за рухами свого брата школяра.

Коли всі горобці були на місці, діти задоволено переглянулися.

Правда, вони не думали про те, котре пискля з якого гнізда. Адже горобцеві однаково. Головне, щоб у кожному гнізді було по двоє-троє голеньких маленят.